

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010309
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119010309.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. mája 2021 v trestnej veci obžalovaného O.. G. H. za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 23.09.2020, sp.zn. 5T/29/2019 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného O.. G. H., nar. XX.XX.XXXX v U., trvalým pobytom N. N., A. F. č. XX, t.č. U., D. XX

o d s u d z u j e

podľa § 207 ods. X Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. X,X,X Tr. zák., § X9 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Vo zvyšnej časti zostáva napadnutý rozsudok nedotknutý.

II. Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie obžalovaného O.. G. H. z a m i e t a .

III. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný O.. G. H. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období od 06.10.2016 doposiaľ v mieste trvalého bydliska a na iných miestach kde sa zdržiava, si riadne neplní vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. XXC/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatný a XX.XX.XXXX a to prispievať na výživu dcéry O. H., narodenej XX. XX. XXXX sumou vo výške XXX,- I. od XX. XX. XXXX, vždy do XX-teho dňa v mesiaci a z rozsudku P. súdu N. N. č. k. XXP/XXX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX, právoplatný dňa XX. XX. XXXX a to prispievať na výživu syna O. H., narodeného XX.XX.XXXX sumou vo výške XXX,- I. od XX. XX. XXXX, vždy do XX-teho dňa v mesiaci do rúk matky O.. G. H., narodenej XX.XX.XXXX, bytom A. F. XX, N. N., si

takto určenú povinnosť riadne neplnil, napriek tomu, že v predmetnom období nepoberal žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou, nebol poberateľom žiadnej dávky vyplácanej príslušným ÚPSVaR, nie je evidovaný príslušným ÚPSVaR v evidencii nezamestnaných, pričom v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX bol zamestnancom občianskeho združenia M. P. - spravodlivosť pre všetkých, čím mu vznikol dlh na výživnom, po čiastočných úhradách, voči plnoletej dcére O. H., narodennej XX. XX. XXXX vo výške X XXX,- I. a voči plnoletému synovi O. H., nar. XX.XX.XXXX do súčasnosti vo výške X XXX,- Eur.

Za to mu bol uložený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere jeden rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol zaradený na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.12.2020, a to proti výrokom o vine a o treste.

V jeho odôvodnení najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil. Necítil sa byť vinný zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., pretože nebolo pravdou, že by najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, ani to, že by mal čin spáchať závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Dokazovaním preukázal, že výživné na dcéru, aj syna platil podľa svojho momentálneho príjmu. V čase, keď mu bolo určené výživné rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, podnikal a nemal problémy platiť nielen výživné, ale aj ďalšie výdavky, ktoré mala matka s výchovou ich detí, v súvislosti s ich štúdiom na vysokej škole.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 285 písm. b) Tr. por. ho spod obžaloby oslobodil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj okresný prokurátor, písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 30.09.2020, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 10.11.2020, a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Najprv upozornil aj na neúplnosť výroku o vine v napadnutom rozsudku, keď pri právnej kvalifikácii skutku ako prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. absentovalo uvedenie ust. § 138 písm. b) Tr. zák., ktorý však odvolaním nenapadol.

V ďalšom poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, ako aj jeho odôvodnenie, týkajúce sa uloženého trestu, s ktorým sa však nestotožnil. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že obžalovanému musel byť ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody, keďže sa skutku dopustil počas plynutia skúšobnej doby predchádzajúceho odsúdenia, pričom na jednej strane vzhliadol poľahčujúcu okolnosť - priznanie obžalovaného a na druhej strane priťažujúcu okolnosť - predchádzajúce odsúdenie. S priznaním poľahčujúcej okolnosti podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák. však nemožno súhlasiť, keďže obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že je nevinný a ani z jeho nasledujúcich vyjadrení nevyplývalo, že by si bol vedomý svojej viny.

Na základe tohto nemal konajúci súd pri rozhodovaní o druhu a výške trestu vziať do úvahy túto poľahčujúcu okolnosť, ale len priťažujúcu okolnosť podľa ust. § 37 písm. m) Tr. zák. a pri následnej aplikácii ust. § 207 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Tr. zák. ukladať obžalovanému trest odňatia slobody v rozpätí trestnej sadzby od 28 mesiacov do 5 rokov. Keďže obžalovaný spáchal skutok počas plynutia skúšobnej doby predchádzajúceho odsúdenia, správne ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody na dolnej hranici ustanovenej trestnej sadzby zvýšenej podľa ust. § 38 ods. 4 Tr. zák., pre výkon ktorého ho zaradí do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

K podanému odvolaniu okresného prokurátora sa obžalovaný vyjadril písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.12.2020, a to tak, že ho považoval za nedôvodné. Zdôraznil, že sa plateniu výživného nevyhýbal, naopak, platil ho na obidve svoje deti podľa svojich možností a schopností. Trest navrhnutý okresným prokurátorom považoval vzhľadom na všetky okolnosti prípadu za neprimerane prísny, najmä, ak časť zameškaného výživného zaplatil.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Na verejnom zasadnutí odvolací súd doplnil dokazovanie o písomné podanie obžalovaného zo dňa 12.05.2021, vrátane informácií o pohyboch na účte, ako aj o výsluch svedkyne O. G. H., z ktorých vyplýva, že dcéra O. H. už v septembri XXXX ukončila štúdium a na syna O. H. obžalovaný bežné výživné platil. Z dlžného výživného za obdobie, pre ktoré bol obžalovaný stíhaný, dňa XX.XX.XXXX zaplatil sumu XXX,- I. na dcéru a ďalších XXX,- I. na syna. Za uvedené obdobie teda obžalovaný dlžil na výživnom na dcéru v tom čase už len sumu X.XXX,- I. a na syna sumu X.XXX,- I..

A. krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení odvolania okresného prokurátora. Zdôraznil, že obžalovanému nemala byť priznaná žiadna poľahčujúca okolnosť, v dôsledku čoho malo dôjsť k zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby, a preto navrhol obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, na výkon ktorého bude zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Odvolanie obžalovaného žiadal zamietnuť ako nedôvodné.

Naproti tomu obžalovaný na verejnom zasadnutí dal do pozornosti skutočnosť, že na začiatku trestného stíhania dlžil sumu 10.000,- Eur a v súčasnosti dlžil iba sumu 2.750,- Eur za rozhodné obdobie. Z tohto vyplýva, že sa snažil v rámci svojich schopností dlžné výživné zaplatiť a zároveň žiadal, aby mu odvolací súd ešte poskytol lehotu na prípadné ďalšie zníženie dlžného výživného. Ak by tento návrh nebol akceptovaný, domáhal sa oslobodenia spod obžaloby a zároveň zamietnutia odvolania okresného prokurátora, ktoré považoval za nedôvodné.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora zistil, že odvolania podali ako oprávnené osoby, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné, avšak v zákonnej lehote podal odvolanie iba okresný prokurátor. Vzhľadom k tomu následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal len zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, pričom dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora v konečnom dôsledku, pokiaľ ide o výmeru uloženého trestu odňatia slobody, podané dôvodne nebolo, hoci časť jeho odvolacích námietok bola akceptovaná. Odvolanie obžalovaného bolo podané oneskorene.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že napadnutým rozsudkom bolo vo výroku o treste porušené ustanovenie Trestného zákona. Z týchto dôvodov odvolací súd na základe odvolania okresného prokurátora podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozsudkom, a to tak ako je uvedené v jeho výrokovej časti a súčasne odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Pokiaľ ide o výrok o vine, primárne je nutné konštatovať, že rozsudok v tejto časti už nadobudol právoplatnosť dňa 09.10.2020, nakoľko ho okresný prokurátor odvolaním nenapadol a obžalovaný, ktorý bol na hlavnom pojednávaní dňa 23.09.2020 prítomný, ho odvolaním napadol až písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.12.2020, teda oneskorene, keďže 15 dňová lehota od oznámenia rozsudku (vyhlásením v jeho prítomnosti) uplynula dňom 08.10.2020. Z tohto dôvodu nemohol odvolací súd preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť výroku o vine, a preto odvolanie obžalovaného z formálnych dôvodov bez preskúmania vecnej stránky ako oneskorené podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol.

Preskúmajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste, dospel krajský súd čiastočne k inému záveru ako okresný súd, nakoľko bolo pri ukladaní trestu porušené ustanovenie Trestného zákona. Napriek tomu odvolanie okresného prokurátora v konečnom dôsledku nepovažoval za dôvodné, hoci časť jeho odvolacích námietok akceptoval, keďže obžalovanému uložil trest odňatia slobody v tej istej výmere ako okresný súd, hoci podľa iných ustanovení Trestného zákona.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal za to, že okresný súd pochybil, keď pri jeho ukladaní aplikoval ust. § 36 písm. l) Tr. zák., t.j., že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval, ako na to správne poukázal okresný prokurátor, o čom svedčí už postoj obžalovaného na hlavnom pojednávaní, keď vyhlásil, že je nevinný a v tomto smere treba hodnotiť aj ním podané odvolanie, ktorým sa domáhal zrušenia rozsudku aj vo výroku o vine a jeho následného oslobodenia spod obžaloby, hoci mal na to nepochybne právo v rámci svojej obhajoby. Naopak, súd prvého stupňa správne u neho zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., t.j., že už bol za trestný čin odsúdený prihládajúc na rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 21.09.2016, sp. zn. 3T/128/2013, právoplatný tým istým dňom, ktorým mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 5 rokov, ako aj na rozsudok Okresného súdu Zvolen z toho istého dňa, sp. zn. 5T/114/2015, právoplatný tým istým dňom, ktorým bolo u neho podľa § 44 Tr. zák. upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na pred tým uvedený rozsudok.

Priťažujúce okolnosti prevažovali nad poľahčujúcimi v pomere 1:0, preto došlo k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu (ust. § 38 ods. 4, 8 Tr. zák.), v dôsledku čoho bolo možné obžalovanému uložiť trest odňatia slobody na 2 roky a 4 mesiace až na 5 rokov. Zároveň odvolací súd zobral do úvahy, okrem pomeru, aj na mieru závažnosti ustálenej priťažujúcej okolnosti podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ktorá bola pomerne významná.

Uloženie trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici takto zvýšenej trestnej sadzby, by však bolo v danom prípade i tak neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačoval aj trest kratšieho trvania. Preto bolo potrebné aplikovať ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák., ktoré umožňovalo skrátenie výmery trestu až na 6 mesiacov. V neprospech obžalovaného vyznievala okrem toho, že trestný čin spáchal počas plynutia skúšobnej doby podmienene odsúdenia za predchádzajúce trestné činy, najmä dĺžka doby páchania trestnej činnosti, ktorá sa však už premietla do zvýšenia trestnej sadzby podľa ust. § 207 ods. 3 Tr. zák. Na druhej strane bolo potrebné prihliadnúť na to, že obžalovanému sa počas rozhodného obdobia podstatným spôsobom znížila výška príjmov, no napriek tomu prejavil snahu, okrem platenia bežného výživného, čiastočne platiť aj zameškané výživné. Práve významný rozsah zníženia celkovej dlžnej sumy výživného za rozhodné obdobie, keď pri prednesení obžaloby na hlavnom pojednávaní táto predstavoval sumu 7.720,- Eur, pričom ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu predstavovala už len sumu 2.670,- Eur, možno považovať za mimoriadnu okolnosť prípadu, ktorú bolo pri určení druhu a výmery trestu potrebné zobrať do úvahy. Navyše vyživovacia povinnosť voči dcére O. obžalovanému už zanikla a bežné výživné na syna O. v prevažnej časti platil. Napokon obžalovaný bol síce doposiaľ súdom trikrát trestaný, ale v súčasnosti bol reálne vykonateľný len jeden z trestov, a to vyššie uvedený súhrnný trest odňatia slobody, pričom doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, teda nemožno konštatovať, že by mal za sebou rozsiahlu kriminálnu minulosť, berúc do úvahy aj jeho vek.

Práve existencia a kombinácia uvedených skutočností odôvodňovala mimoriadne zníženie výmery trestu odňatia slobody na dolnú hranicu nezvýšenej trestnej sadzby na 1 rok, hoci práve pre skutočnosť vyznievajúce v jeho neprospech, mu nebol uložený niektorý z alternatívnych, miernejších druhov trestov. Keďže obžalovaný nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody a jeho podmienene odklad na skúšobnú dobu neprichádzal do úvahy, zaradil ho krajský súd na jeho výkon podľa ust. § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Jedine uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Odvolací súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku, a to pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.